COLUMN

schaffelaar

Rapport 278

De Wetenschapswinkel van Wageningen University & Research presenteerde vorige week rapport nummer 278. Het heet 'In de voetsporen van de kritische boerin' en het beschrijft de geschiedenis van Landelijke Boerinnen Belangen (LBB).

"In de 25 jaar van haar bestaan heeft LBB de agrarische vrouwenbeweging in Nederland nadrukkelijk op de kaart gezet", zegt het persbericht. En: "Na de opheffing van LBB in 2008 besloten de LBB-vrouwen hun nalatenschap door te geven aan de volgende generatie. Zij willen de lezers en met name de boerinnen en onderneemsters van nu en hun partners, inspireren om de agrarische sector kritisch te blijven bevragen en hun stem te laten horen."

Toen LBB in 1983 werd opgericht, kende ik die vrouwen nog niet. Ik denk dat het een jaar of vijf later was dat ik ze voor het eerst ontmoette. Prachtige vrouwen waren het. Ik had het gevoel dat ik thuiskwam. Boerinnen die hardop durfden te zeggen waar de knelpunten zaten en hoe hun dagelijkse problemen samenhingen met het landbeleid en de besluitvorming daarover. We discussieerden, voerden actie, schreven brieven en gingen op bezoek bij ministers.

'De LBB-vrouwen zijn nog even fel, nog even kritisch'

Bij de presentatie van het rapport zag ik veel van die vrouwen weer. Nog even fel, nog even kritisch. Ik kreeg een beetje heimwee naar die tijd.

Herman Verbeek (pastor, politicus, publicist) schrijft in zijn voorwoord over zijn contacten met de landbouw en met LBB. Hij eindigt zijn verhaal met: "Hun generatie boerinnen verdwijnt. Bedrijven zijn overgenomen of gestopt. Jonge boerinnen hebben het nog drukker op het nog grotere bedrijf, met de tweede en derde tak er nog bij, meestal gedragen door de vrouw. Met banen buitenshuis ook. Het is de vraag of er een nieuwe Beweging, een opvolgster van LBB zal komen. Het voorbeeld is er. Er is nog een hele lange strijd te voeren."

Wetenschapswinkelrapport 278 is te downloaden vanaf www.wetenschapswinkel.wur.nl

Marianne Blom is boerin en waterschapsbestuurslid, getrouwd met Sjoerd en moeder van Karin en Ingrid

'Marktbescherming zorgt voor einde aan de scepsis over de EU'

OPINIE

De keuze voor vrijhandel is fout. Productiebeheersing en marktbescherming bieden veel meer voordelen en zullen scepsis ten opzichte van de EU verminderen, zegt Guus Geurts.

DOOR GUUS GEURTS

Boerenprotesten in Brussel tegen lage prijzen. Foto ANP

Volgens Jeroen Savelkouls (agd 8 april) ligt Project-Europa onder vuur. Mijns inziens is grootste oorzaak hiervan de keuze voor internationale concurrentie, zoals blijkt uit de EU-handelsstrategie Trade, Growth and World Affairs.

De doelstellingen hiervan zijn onder meer een zo groot mogelijke toegang tot markten en grondstoffen buiten de EU. De WTO en bilaterale en regionale vrijhandelsverdragen worden hiervoor ingezet.

Zo wordt er momenteel onderhandeld met de Mercosur. De EU wil meer markttoegang voor industriële producten en diensten en offert in ruil hiervoor de Europese landbouw en veehouderij op. Europese veehouders zullen namelijk veel schade ondervinden van de afbraak van de marktbescherming voor varkens- en pluimveevlees. Uiteindelijk zullen zelfs de eigenaren van megastallen deze ratrace verliezen.

Ook in de voorstellen voor het Europese landbouwbeleid tot 2020 wordt op een gekunstelde manier geprobeerd 'concurrentiekracht' te koppelen aan 'duurzaamheid'. Maar doordat boeren hierdoor te maken krijgen met onstabiele en lage prijzen, zijn zij helemaal niet in staat om duurzame producten te produceren.

Er wordt nog geprobeerd om alle boeren in ieder geval een basispremie te bieden, aangevuld met extra subsidies voor groene diensten via een bureaucratisch puntensysteem. Deze subsidies worden via termen als 'vergroening' en 'ontwikkelingsvriendelijk' aan de bevolking verkocht.

Maar ook dat laatste is onjuist omdat de dumping in ontwikkelingslanden doorgaat, zeker nu de Europese productiebeheersing verder wordt afgebroken. Industrie en handel kunnen door deze subsidies namelijk onder de kostprijs inkopen. Ook pleit de zuivelindustrie voor behoud van exportsubsidies.

Laten we stoppen met deze ineffectieve en inefficiënte poppenkast die inderdaad tot scepsis leidt. Door binnen het nieuwe landbouwbeleid te kiezen voor productiebeheersing en marktbescherming kunnen we boeren een kostendekkende prijs te bieden voor alle landbouwproducten, dus inclusief plantaardig eiwit en de intensieve veehouderij.

Alleen boeren die daadwerkelijk groene diensten leveren krijgen hiervoor betaald. Alle inkomens- en exportsubsidies kunnen dan worden afgeschaft, waarmee 25 miljard euro bespaard wordt. Dit kan geïnvesteerd worden in milieuvriendelijke lokale landbouw en verwerking en in decentrale duurzame energieopwekking.

Boeren in ontwikkelingslanden krijgen dan hun voedselmarkten terug, en hun land wordt niet langer gebruikt voor export van producten als soja en biobrandstoffen naar de EU. Deze regionalisering leidt verder tot het sluiten van kringlopen als fosfaat, en de mondiale uitstoot van broeikasgassen kan met 50 tot 75 procent worden verminderd. Ook wordt de (Europese) voedsel- en energiezekerheid veilig gesteld. Politiek onhaalbaar? Als de WTO-onderhandelingen dit jaar mislukken, zijn de kansen groter dan ooit.

❏ **Guus Geurts is auteur van het onlangs verschenen boek Wereldvoedsel – pleidooi voor een rechtvaardige en ecologische voedselvoorziening**

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet te plaatsen. Opiniestukken (maximaal 400 woorden) en brieven (maximaal 100 woorden) mailen naar agd.mem@reedbusiness.nl Tips en opmerkingen: 0314-349101.

COMMENTAAR

DR moet aan de slag

Staatssecretaris Henk Bleker onderschatte het weerbarstige dossier over de perceelsregistratie. Hij kreeg het opgediend van voorganger Gerda Verburg. Hij heeft de problemen nu goed in het vizier, en de juiste stappen gezet.

Dienst Regelingen (DR) moet de boeren die problemen hebben bij de perceelsregistratie voor de Gecombineerde Opgave maatwerk bieden. Circa duizend boeren wachten nog op uitspraak in de bezwaarprocedure, en weten niet wat zij moeten invullen. Nog meer ondernemers overwegen een bezwaarschrift.

De Gecombineerde Opgave moet 15 mei binnen zijn. DR heeft eerder met zware sancties gedreigd als de gegevens niet kloppen. De boeren mogen van Bleker nu hun eigen gegevens invullen, met vermelding dat de procedure nog loopt. Een juiste stap.

Ook voor de langere termijn komt de bewindsman de critici tegemoet. Oud-Gronings gedeputeerde Marc Calon gaat de dienst doorlichten en komt nog voor het zomerreces met aanbevelingen.

Dienst Regelingen is niet zo groot. Het moet lukken om deze efficiënter, daadkrachtiger en toegankelijker te maken. Calon en Bleker zullen ook oog moeten hebben voor het wantrouwen tussen dienst en boeren(organisaties). Misschien ligt daar nog wel de grootste opgave.

Lees het commentaar en reageer op agd.nl /commentaar

agdmedia COLOFON

agd.media is de voortzetting van het Agrarisch Dagblad, sinds 1986 toonaangevend in agrarisch nieuws, opinie en achtergronden. Alle actualiteit is 24/7 op www.agd.nl te vinden, daarnaast verschijnt 3 keer per week een krant: agd.dinsdag, agd.donderdag en agd.weekend. Van maandag tot en met zaterdag gaat een digitale nieuwsbrief naar de abonnees.

Agd.media is een uitgave van Reed Business
Hanzestraat 1, 7006 RH Doetinchem.
Postbus 4, 7000 BA Doetinchem.
Tel.: (0314) 34 99 11
Fax.: (0314) 34 39 91
www.reedbusiness.nl

Managing director
Eddy Reuling

Redactie
Postbus 200, 7000 AE Doetinchem
tel 0314-349104, fax 0314-349046
e-mail: redactie@agd.nl

Hoofdredactie
Roel Leferink
agd.hoofdredactie@reedbusiness.nl
Redactie (publicatie)
Ger Timmer (chef), Lex Aalders (coördinator), Erik van Aalst, Inge van den Hul, Jan Kramer, Christel Labee, Laura Lenderink, Paulus Maessen, John Ramaker, Anne Mieke Ravenshorst, Heleen Smit, Marianne Vogelaar
Redactie (creatie)
Jan Vullings (chef), Johan Oppewal (coördinator), Jan Braakman, Jan Cees Bron, Jan Engwerda, Klaas van der Horst, Derk Klein Kranenberg, Jack Kwakman, Sake Moesker, Jan Willem Veldman, Jeroen Verheul, Mariska Vermaas, Petra Vos, Brammert Waagmeester
Kantoor Den Haag: Jeroen Savelkouls, Stef Severt 070-3183105
Secretariaat Rini Stinissen
agd.secretariaat@reedbusiness.nl

Alle auteurs- en databankrechten ten aanzien van de inhoud van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij RB bv/agd.media c.q. de betreffende auteur.

Editorial Manager
Roel Leferink
Advertenties
Sales B2B
Telefoon +31 314 34 95 95
Email: salesB2B@reedbusiness.nl
www.adverterenbijreedbusiness.nl

Sales director
Erwin Lopulalan

Abonnementen
Klantenservice Reed Business
Postbus 808, 7000 AV Doetinchem
Tel.: (0314) 35 83 58
E-mail: klantenservice@reedbusiness.nl
www.rb-klantenservice.nl

Marketing director
Casper Niesink

Marketing manager print
Wendy Smeets
Marketing manager online
Margreet van Dam

Abonnementsprijzen:
agd.basis (krant: agd.nl + nieuwbrieven) € 43,97 exclusief BTW per maand.
agd.web (agd.nl + nieuwsbrieven) € 17,92 exclusief BTW per maand.
Bij betaling via acceptgiro wordt € 2,50 (incl. BTW) in rekening gebracht.
Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum bij onze klantenservice wordt opgezegd.

Drukker Wegener Nieuwsdruk Gelderland
Bezorging TNT Post

Disclaimer
Alle in agd.media opgenomen informatie is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld. De juistheid en volledigheid van deze informatie kan echter niet worden gegarandeerd. Reed Business en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden dan ook geen aansprakelijkheid voor schade die het directe of indirecte gevolg is van het gebruik van de opgenomen informatie.

ISSN: 2211-5471